חשבון ודעת

בשתי מערכות:

א) שבעה משיבי טעם

ב) צפנת פענח

מאת

נ. אייזענשטארט.

ווארשא

תרנ"ג

Woy rasn

חשבון ודעת

בשתי מערכות

מערכה ראשונה

שבעה משיבי טעם

למצוא פתרון אמתי לכל שאלה אשר תעלה על לב איש, ויציב מלתא ומהימן פשרה, כמבואר באור לנתיבה בדברים נכוחים למבין, יתנו עדיהם ויצדקו.

מערכה שניה

צפנת פענח

מגלה צפונות ותעלומה יוציא אור: כל מספר טמיר ונעלם אשר יצפן איש בלבו, מן 1 עד 127.

מאת

נ. אייזענשטאדט.

ווארשא

שנת תרנ"ג לפ"ק

ХЕШБОНЪ ВОДААТЪ

т. е. Смѣтливость и Догадливость

Соч. Н. Айзенштадта.

ВАРШАВА 1892.

Дозволено Цензурою.
Варшава, 7 Октября 1892 года.

Варшава. Въ типографіи А. Гинса. Новозельная № 47.

חשבון ודעת

תֹכן הענינים:

אור לנתיבה.

נֵר-לְרַגְלִי דְבָרֶךָ,
וְאוֹר לִנְתִיבָתִי. (תהלים קיט קה)

מורעת זאת בכל הארץ כי כל ספרי הגורלות המה מהבל יחד, בשקר יסודם ויחזו משאות שוא ומרוחים. מי בא בסור ה' לדעת איזה המקום ישכן אור האמת, ולהורות לאדם את הדרך ילך בה ואת המעשה אשר יעשה?

אך שקר נחלו השואלים בגורלות והנוהים אחריהם, הבל ואין בם מועיל. ומלבד זה הנה עפ"י דת תוה"ק אסור לשאול בגורלות, כמבואר בשו"ע יו"ד ראש סי' קע"ט, והוא מדברי הספרי.

אבל הספר הקטן הזה אשר אנכי נותן לפניכם היום, קוראים נכבדים! יגיד „דברי אמת", פתרוניו

מיוסדים על אדני הצדק, ומפתח שפתיו מישרים. אקוה כי מביני דבר יאשרוהו ויהללוהו בשערים.

ואעידה לי עדים נאמנים על אמתת הפתרונים האלה: הנה מצאנו ראינו בש"ס ומדרשים במקומות רבים את חכמי התלמוד וראשי הדורות שהיו לפניהם, כאשר בא לידם איזה ענין נכבד ונפשם אִוְתה לדעת פשר דבר, שאלו לילד אשר פגעו ראשונה את המקרא אשר למד היום בבית רבו, ואמרו לו: „פסוק לי פסוקיך", [כדאיתא במד"ר אסתר (בפ' אם על המלך טוב) גבי מרדכי, ובמס' חגיגה (דף ט"ו ע"א) גבי ר"מ ואחר, ובמס' גטין (דף נ"ו ע"א) בענין חורבן ביהמ"ק, ובפ' מי שאחזו גבי רב ששת, ובמס' חולין (דף צ"ה ע"ב) גבי ר' יוחנן, ובירושלמי פ"ו דשבת גבי ר"י ור"ל, ובמקומות רבים זולתם.], ויבינו במקרא ההוא את פתרון הענין אשר דרשו עליו, וידעו אחרית דבר בראשיתו, וסמכו על זה כאשר ישאל איש בדבר אלהים.

והנה פתרוני השאלות אשר בספר הזה המה

כלם מקראי קדש מפרשים בתנ"ך, והוא קרוב מאד לענין פסוק לי פסוקיך שנהגו בדורות הראשונים, ע"כ בלי תפונה יוכל כל איש לסמוך עליהם, וילך לבטח דרכו, שכל דבריהם אמת וצדק.

ואם לחשך אדם לומר שכל ענין פסוק לי פסוקיך לא היה נוהג כ"א בדורות הראשונים בלבד, עת הופיע רוח ה' על נביאיו וחכמי הדורות ומלתו על לשונם, אז נגלה סודו ליראיו ע"י תינוקות של בית רבן, ומפיהם יסד עז להודיע חדשות ונצורות מני קדם, אכן בדורות האחרונים אין לו ענין כלל, כי אין אתנו יודע עד מה, כאשר שמעתי דבת רבים האומרים כן.

אמנם טעות הוא בידם, הלא שפתי הרמ"א ברור מללו ביו"ד (סי' קע"ט סעיף ד') וז"ל: וכן מותר לומר לתינוק פסוק לי פסוקיך (טור), וכתב הט"ז בהמשך דבריו (שם ס"ק ג') ופסוק לי פסוקיך הוי כעין נבואה קטנה עכ"ל. ו„שפתי כהן" ישמרו דעת, שכתב שם (ס"ק ה') וז"ל: משמע

דעת הרב והפוסקים דאפילו „לעשות מעשה ולסמוך עליו לעתיד” על הפסוק מותר דחשיב קצת נבואה עכ”ל.

והנה אורו עיני כי טעמתי צוף דבש אמרי נעם, מש”כ אאמו”ר הג' זצ”ל (בדרוש לשה”ג שנת תרי”ר) וז”ל הטהור: ונהירנא שזה זמן רב ראיתי בשו”ת חתם סופר בהקדמת בן הגאון המחבר ז”ל וכו' שכתב שם על אביו ז”ל שכל ימיו היתה הנהגתו בכל מה שנזדמן לפניו, הן בעסק מצוה או דבר הרשות כגון וכו' או לעשות שידוך פלוני או מסחור פלוני לא היה עושה שום דבר מדעתו רק היה מסתכל ומביט בתורה איזה שעה ומתבונן איך לעשות, כי בתורה נמצא הכל להיודע ומבין בה, והיה רגיל לפרש בזה הפסוק והיה כשבתו וגו' והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, שלפי פשוטו קשה לצייר זאת שיהא מצווה לקרות בתורה כל ימי חייו ואף בלילות לדעת בן זומא שדרש כל ימי לרבות הלילות, ומלאכתו אימת נעשית וכו', אך הכונה היא שתהא

כל הנהגתו עפ"י התורה וכל מקרה שיזדמן לפניו בכל ימי חייו לא יגזור אמר עפ"י שכלו רק עפ"י התורה שיהא מביט בתורה איך לעשות, וז"ש וקרא בו כל ימי חייו, ר"ל שיקרא בו בתורה את כל המקרים של כל ימי חייו ועפ"י התורה תהא הנהגתו, עכ"ד בשנוי לשון. וכיוצא בזה שמעתי על גדול אחד ששאל אותו אחד ממיודעיו עצה וכו', הלך ולקח ספר אחד ופגע בתנ"ך ופתח בספר תהלים בפסוק רבות מחשבות בלב איש וגו', התבונן מעט ואמר כי פי' הפסוק הזה כאשר נזדמן לאדם בפ"א כמה ענינים לעשות ואינו יודע איך לפנות ועי"ז מחשבותיו משוטטות אם לעשות כה ואם כה, העצה לזה היא שיראה באיזה דרך קרוב יותר למצוה שזה נקרא עצת ה' בזה הדרך ילך וכו', ע"כ גם אתה בעניניך תראה וכו', עכ"ל אאמו"ר הג' זצ"ל. ואין ספק אצלי כי הגאונים האלה שאבו דבריהם ממקור התלמוד, דאיתא בחולין (דף צ"ה ע"ב) שמואל בדיק בספרא ע"ש.

והנה החכמים השלמים האלה אשר נגלו לפניהם מצפוני חכמת התורה ואי זה מקום בינה, היה מספיק להם כל פסוק שבא לידם להבין על ידו את הענין אשר חפצו לדעת אותו; אולם לאנשים קטני ערך כמונו תכבד העבודה הזאת להבין דבר מתוך דבר, כי בעינינו יהיה הכתוב ההוא כדברי הספר החתום. לזאת איפוא מצאתי לנכון להוציא לאור את ספרי הזה הנקרא בשם „חשבון ודעת", אשר כל אדם ימצא בו מענה נכון על שאלותיו, ואמרות טהורות בהתרת ספקותיו; בשפה ברורה ידבר, ומקרא מלא יאמר, משיב דברים נכוחים מאירים כשמש, וכתוב ישר דברי אמת.

פתשגן הכתב.

שְׁלשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי
(משלי ל׳ י״ח)

המשכילים יבינו כי כל המון הספקות אשר יִוָּלדו בקרב איש, ואלפי רבבות השאלות העולות על לבו, אם כי רבות הֵנה במיניהן ואישיהן, אולם מעטות הֵנה ב„סוגיהן", כי כלן נכללות בשלש שאלות ראשיות, או נחלקות לשלשה סוגים, הלא המה: א) אם דבר זה אמת או שקר? ב) אם דבר פלוני טוב או לא, ואם ייטב באחריתו? ג) אם נכון לעשות את הדבר הזה או לחדול? — אלה המה שלשה עמודי התָּוֶך אשר כל מגדל השאלות הבנוי לתלפיות נשען עליהם.

והנה אם יבקש איש למצוא פתרון איזה שאלה אשר היא מן הסוג הראשון הנז׳, יקח בידו שני

הלוחות (מן שבעת הלוחות המונחים בזה), אשר עליהם מלמעלה רשומים שני המספרים האלה: №№ 12701 .12702, ויטרוף אותם בקלפי (למען לא יכירם בידו), אחרי כן יוציא אחד מהם ויתבונן אל המספר הכתוב עליו מלמעלה, ויחפש בלוח הפתרונות (הנקרא בשם „שבעה משיבי טעם") וימצא בצד המספר ההוא שֵׁם אחד משבעת אבות העולם; אח"כ יראה בלוח הפתרונים השני (הנקרא בשם „פשר דבר") וימצא אצל שֵׁם הצדיק ההוא מקרא מפֹרש בתנ"ך, וזה הוא פתרון שאלתו.

ואם ידרוש בדבר איזה שאלה אשר היא מן הסוג השני, יקח שני הלוחות אשר בראשם כתובים שני המספרים האלה: №№ 12704 .12708 ויטרפם וכו' כמ"ש למעלה.

ואם יתחקה על איזה שאלה אשר היא מן הסוג השלישי, יקח שלשת הלוחות אשר עליהם מתנוססים שלשת המספרים האלה: №№ 12716. 12732. 12764., ויטרפם וכו' כנ"ל.

שבעה משיבי טעם.

שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ ,
זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ־לָךְ .
(דברים ל״ב ז׳)

№ №

א) 12701 הביטו אל **אברהם**
אביכם. (ישעיה נ״א ב׳)

ב) 12702 ואת בריתי אקים את
יצחק. (בראשית י״ז כ״א)

ג) 12704 הקבצו ושמעו בני **יעקב**
ושמעו אל ישראל אביכם.
(בראשית מ״ט ב׳)

		№ №
ד)	12708	לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו. (בראשית מ"א נ"ה)
ה)	12716	ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה. (שמות כ י"ט)
ו)	12732	ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל. (שמות ט"ז י')
ז)	12764	ואלה דברי דוד האחרנים. (שמואל־ב' כ"ג א')

פשר דבר.

בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל,
וּמֵה׳ כָּל־מִשְׁפָּטוֹ.
(משלי ט״ז ל״ג)

א) מענה אברהם:

שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד.
(משלי י״ב י״ט)

ב) מענה יצחק:

אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם
יְמִין שָׁקֶר. (תהלים קמ״ד ח׳)

ג) מענה יעקב:

טוֹב־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת.
(דברים א׳ י״ד)

ד) מענה **יוסף:**

לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה
עֹשֶׂה. (שמות י"ח י"ז)

ה) מענה **משה:**

כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לֵךְ עֲשֵׂה כִּי
ה' עִמָּךְ (שמואל־ב' ז' ג')

ו) מענה **אהרן:**

חָלִילָה לְּךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר הַזֶּה.
(בראשית י"ח כ"ה)

ז) מענה **דוד:**

כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה
לֹא תֵלֵכוּן. (ישעיה נ"ב י"ב)

דעת ומזמה.

לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה.
(משלי א׳ ד׳)

אם תרצה לדעת את המספר אשר יחשוב רעך בלבבו, מן מספר 1 עד 127 — תאמר לו שיביט בשבעת הלוחות האלה, וכל לוח אשר י מ צ א בו את המספר ההוא יתננו לידך, והלוחות אשר לא נמצא בתוכם המספר ההוא יִשָּׁארו אצלו; או שיעשה להפך: יתן אליך את הלוחות אשר המספר ההוא ל א נ מ צ א בהם, והלוחות אשר יש בתוכם המספר ההוא יִשָּׁארו בידו, ואתה תגיד לו כרגע את המספר אשר צפן בלבבו.

וזה הדבר אשר תעשה: אם יתן אליך את

הלוחות אשר נמצא בהם המספר אשר יחשוב בלבו, אז תתבונן אל המספר הרשום על כל לוח מלמעלה, ונקוט פלגא בידך, רצוני שתחשוב את שני הציפּפרים הימינים (ואת שלשה הציפּפערן הנותרים היינו 127 זְהֵה הלאה), וחברת אותם אחד אל אחד, והס"ה הוא המספר אשר צפן רעך בלבבו. או שתשים עיניך על הציפּפער (אם הוא אחד לבדו או זוג אחד) הרשום בכל לוח בשורה השניה מלמעלה, בקצה הימין, (הכתוב בכל לוח תחת המספר 127), ונתת אותם אחד אל אחד, והס"ה הוא המספר המבֻקש.

אולם אם יתן אליך את הלוחות אשר נפקד מהם המספר אשר יחשוב בלבבו, תעשה ג"כ כנ"ל, אך הס"ה היוצא מחִבור המספרים הנז' תחסיר מן מספר 127, והנותר ממנו הוא המספר אשר יחשוב רעך. —

!! למוקירי ריב"ל וחשבי שמו !!

הספר

זְרֻבָּבל

הופיע מחדש, במהדורא ששית, כהקודמות, בד' חלקים. מחירם ליחידים בפה ווארשא 1,25 רו"כ; במשלוח בטוח (Заказное, Rekommandirt) 1,50 רו"כ. — למוכרי ספרים ראבאטט כנהוג.

החפצים בו יפנו אל המו"ל, אשר קנה את הזכות לצמיתות, עפ"י כתבתו הזאת:

Веніамину Шейнфинкелю

....

Варшава

או:

B. S. Scheinfinkel

....

in Warschau

Russland

ווארשא, ... *189*

127

1

23 75

5 69

119

51

67

47

№ 12701

9	15	37	43	91	53	33	127
71	89	101	77	49	93	117	1
19	103	83	55	81	59	23	75
97	65	41	39	17	63	115	69
113	5	121	3	107	11	61	119
85	123	99	7	111	13	109	51
21	87	105	95	79	25	31	67
27	35	45	29	57	73	125	47

№ 12702

7	50	22	58	103	71	94	127
35	119	87	6	90	11	123	2
62	107	3	115	14	55	82	15
66	114	10	111	42	30	126	51
110	70	122	67	118	98	19	106
91	74	102	18	59	78	43	26
54	99	23	95	83	27	39	86
34	75	46	31	47	79	63	38

№ 12704

20	61	44	7	36	60	110	127
52	6	118	39	101	5	111	4
37	69	92	70	86	119	12	71
45	77	38	22	125	93	14	68
13	117	62	31	87	15	116	53
28	94	124	30	126	84	63	102
54	85	21	103	78	46	100	29
95	108	47	23	109	76	55	79

№ 12708

10	41	60	28	95	104	11	127
30	107	26	45	77	24	110	8
61	92	121	76	44	57	12	90
73	58	123	43	79	125	9	111
14	29	62	105	89	120	93	13
88	15	122	40	31	25	72	124
56	42	59	126	27	46	108	91
47	63	78	94	75	109	74	106

№ 12716

80	25	58	29	61	94	50	127
27	91	120	18	114	82	59	16
92	84	52	121	90	17	54	88
117	93	20	89	124	55	126	81
53	30	122	83	60	113	24	51
28	116	49	26	112	85	31	123
86	57	125	63	19	95	22	48
118	21	115	62	119	23	56	87

№ 12732

50	36	115	61	53	96	42	127
44	122	98	49	60	100	63	32
104	34	107	51	102	58	39	62
99	46	57	43	38	117	52	120
40	56	101	47	103	41	111	33
105	35	97	113	37	118	48	126
45	116	54	59	112	125	55	110
124	108	114	106	123	119	121	109

№ 12764

80	67	120	91	107	84	73	127
72	123	90	115	83	117	92	64
105	81	126	77	114	65	100	74
66	122	82	125	70	118	97	113
110	88	121	71	104	68	116	89
95	124	69	119	78	112	76	106
111	85	109	93	101	79	108	75
94	103	86	102	99	98	87	96

כל מי

שיש לו חפץ בספרים חדשים או ישנים וגם יקרי הערך והמציאות יפנה אלי וישיג מבקשו עצהיו"ט ובמקח השוה.

כן הנני מקבל עלי כל עסקי קאָמטיססיאָן·

השולח פאָסטמארקע לתשובה או מכתב נלו, כפול — „יענה מיר.

Веніамину Шейнфинкелю

....

Варшава

או:

B. S. Scheinfinkel

....

in Warschau

Russland

ווארשא, ... 189